

Oponentský posudek na práci Beatrice Puchingerové „Životní cesta mladých dospělých po odchodu z dětského domova“

Cílem předkládané práce je na vybraných případech zjistit, jak se mladým lidem daří po odchodu z dětského domova vést samostatný život a s jakými problémy se setkávají. Jedná se o téma aktuální a důležité, přesto dosud málo výzkumně podložené.

V přehledové části autorka popisuje současný systém ústavní péče a dále se již věnuje otázkám přímo souvisejícím s problematikou práce, tj. přípravě mládeže na samostatný život a faktorům, které přechod do běžného života ovlivňují. Některé z těchto faktorů jsou zmíněny i v páté kapitole, a to nedostatek schopností fungovat v běžném životě (např. zacházet s financemi) i osobnostní, resp. hodnotová nezralost. Zařazení těchto faktorů mezi okolnosti ovlivňující začlenění mladých dospělých do společnosti by mohlo zpřehlednit, které faktory jsou sociální intervencí (péčí, službami nebo programy) ovlivnitelné a které nikoli.

Přehledová část je zpracována jasně a přehledně, na základě dobré znalosti literatury.

V některých případech jsou voleny výrazové prostředky mírně překračující rámec odborného jazyka (např. osobní hodnocení), na druhé straně je třeba ocenit čtivý styl práce.

V empirické části autorka zvolila kvalitativní přístup. Formulovala 4 výzkumné otázky a jako techniku sběru dat zvolila polostrukturovaný rozhovor s 10 osobami, které odešly ze zařízení ústavní výchovy do běžného života. Názorně je popsán výběr výzkumného souboru, zde oceňuji grafické znázornění. Čtenář však postrádá další charakteristiky popisu souboru (věk, pohlaví, počet let v ústavní výchově). Tyto informace jsou uvedeny v jednotlivých kazuistikách, bylo by však vhodné je prezentovat souhrnně. Vzhledem k položeným otázkám je další důležitou proměnnou skutečnost, zda dětský domov, ve kterém zkoumaná osoba žila, organizuje přípravné programy. Tato informace je částečně zmíněna v závěrečném shrnutí, ale patřila by do popisu souboru. S tím souvisí informace, z kolika různých dětských domovů zkoumané osoby pocházejí, protože tato skutečnost přímo ovlivňuje jak získané výsledky, tak jejich výpovědní hodnotu.

Získané výsledky jsou prezentovány především lineárně popisně. Není zmíněno, jak tyto výsledky obohatilo zúčastněné pozorování, které je v kapitole o metodách uvedeno jako doplňující technika sběru dat.

Jako celek práce dokládá zaujetí a soustředěný zájem autorky o zvolenou problematiku. Domnívám se však, že by se data získaná v empirické části mohla hlouběji analyzovat, především vzhledem k faktorům uvedeným v přehledové části (např. je jako znevýhodněný faktor uvedena romská etnická příslušnost, aniž by byla tato charakteristika zmíněna v popisu souboru nebo v prezentaci rozhovorů).

Celkové hodnocení: Předkládaná práce podle mého názoru splňuje náležitosti diplomové práce a neobsahuje závažné faktické, metodické nebo jazykové chyby. Doporučuji ji k obhajobě.

Otázky pro obhajobu: Které z faktorů, které podle vašich nálezů komplikují přechod lidí vyrůstajících v ústavních zařízeních do běžného života, jsou ovlivnitelné a jakým způsobem?

9.6.2014

PhDr. Eva Dragomirecká, PhD.

Příloha – hodnocení jednotlivých kritérií předkládané práce

Téma vzhledem k současným potřebám oboru	vysoce potřebné	potřebné	okrajové	irelevantní
Téma vzhledem k možnostem zpracovatele	zvoleno adekvátně	téma je příliš rozsáhlé	téma mohlo být širší	předkladateli chyběla možnost adekvátně téma uchopit
Typ práce	teoretická	kompilační	srovnávací systémy	empirická
Rozsah práce	přiměřený	nedostatečný	příliš velký	
Struktura práce	vyvážená	nevyvážená	s chybějícími významnými teoriemi	s chybějícími daty
Schopnost formulovat vlastní názory/východiska	výborná	dobrá	nejasné vlastní názory/ nejasná východiska	
Stylistika	přiměřená	šroubovitě vyjadřování	vyjadřování příliš hovorové	
Gramatika	správná	s ojedinělými chybami	s množstvím chyb	
Úprava textu	přiměřená	přijatelná	nepřehledná	
Práce s literaturou	přiměřená	zbytečně mnoho citací/ citace zbytečně dlouhé	málo citované literatury	
Využívání zahraniční literatury	přiměřené	citací z cizí literatury je minimum	citace z cizí literatury chybí	
Schopnost kriticky hodnotit prameny	výborná	dobrá	není patrná	
Zpracování přehledu pramenů	správné	s menšími nedostatky	se závažnými nedostatky	
Formulace hlavního problému/ výzkumné otázky	jasná	není zcela jasná	chybí	
Formulace hypotéz	přiměřená	hypotézy se překrývají	hypotézy nejsou formulovány jednoznačně	hypotézy nelze testovat
Metody	zvolené adekvátně, použito více metod	použita jedna metoda, je adekvátní (s výhradou)	daly se užít adekvátnější metody	metody nejsou zvoleny adekvátně
Zpracování dat	kvantitativní, statistické	kvalitativní	kvantitativní, třídění prvního stupně	
Praktická využitelnost výsledků	vysoká	dobrá	nejasná	
Naplnění cíle práce	cíl splněn	cíl splněn částečně	cíl se nepodařilo naplnit	
Hodnocení	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje